

Трибуна СТУДЕНТА

Середа,
25 червня,
2008 року
№ 6(2074)
Газета виходить
з 1930 року

Національний університет водного господарства та природокористування

День Конституції України

*Шановні студенти та працівники університету!
28 червня 1996 року Верховна Рада України, висловлюючи суверенну волю громадян нашої держави і спираючись на багатовікову історію українського державотворення, на світовий досвід, прийняла Основний Закон України — Конституцію, яка стала реальною і дієвою основою розбудови незалежної демократичної держави як повноправної учасниці світового співтовариства.*

Від щирого серця зичимо Вам міцного здоров'я, бадьорості духу та впевненості у безхмарне конституційне майбутнє нашої спільної держави. Будьмо разом у процесі побудови демократичного громадянського суспільства.

Хай мир і взаєморозуміння сприяють подальшій розбудові нашої державності.

РЕКТОРАТ

У добру путь!

Дорогі випускники, щиро вітаємо вас з успішним захистом дипломних і магістерських робіт.

Нехай щастить вам на життєвому шляху. Нехай завжди з вами будуть вірні друзі, мудрі наставники, надійні партнери. Та де б не судилося вам жити і працювати, рідний університет, місто своєї юності не забувайте. Нехай на все життя залишиться з вами радість чудових студентських років.

Добра вам, щастя, здоров'я, невичерпної наснаги, творчого піднесення в роботі. Хай кожен день дає вам радість пізнання нового, задоволення від творчого пошуку, а енергія та оптимізм будуть вашими постійними супутниками.

РЕКТОРАТ

Майбутні гідротехніки захищалися на Дніпрогесі

Доброю традицією на факультеті гідротехнічного будівництва та гідроенергетики стали захисти дипломних проектів і магістерських робіт на об'єктах гідроенергетики України (каскад Київських ГЕС і ГАЕС, Канівська ГЕС, Новодністровська ГЕС і ГАЕС) за участю науковців та фахівців-виробничників.

Цього року захист дипломних проектів і магістерських робіт студентів спеціальності "Гідротехнічне будівництво" відбувся на знаменитому Дніпрогесі, у м. Запоріжжі.

Власне, Запоріжжя завдячує Дніпрогесу своїм другим народженням. Саме завдяки будівництву Дніпровської гідроелектростанції повітове містечко перетворилося на великий промисловий та науково-технічний центр, який дав могутній поштовх у прискоренні індустріалізації України

і всього колишнього Радянського Союзу. На базі Дніпробуду було створено Дніпрокомбінат — Запорізький індустріально-урбаністичний комплекс, в якому

розроблялися наукоємні технології для впровадження на місцевих підприємствах.

Дніпрогес почали будувати у 1927 році, а 10 жовтня 1932 року вона була

запущена в експлуатацію.

З введенням ГЕС в дію було вирішено історичну проблему судноплавства Дніпром, почалися індустріалізація півдня України, електрифікація і забезпечення питною водою міст і сіл та зрошення посушливих таврійських степів. Як і саме будівництво, в і д б у д о в а гідроелектростанції після Великої Вітчизняної війни, була унікальною. В світовій практиці не існувало досвіду відновлення таких великих гідротехнічних споруд. Спочатку звели тимчасову захисну

дамбу, а потім почали «лікувати» пошкоджені частини греблі закачуванням у тріщини спеціального цементного розчину.

(Початок. Продовження на с.2)

заводи й житлові масиви, парки та заклади культури планувалися й споруджувалися разом із вищими навчальними закладами та науковими центрами, де

(Продовження. Початок на с.1)

У жовтні 1969 року розпочалося будівництво станції Дніпрогес-2, останній, восьмий, гідроагрегат та однокамерний судноплавний шлюз якої введені в дію у 1980 році. Тоді ж через греблю пролягла і швидкісна автомагістраль. Зараз проходить другий етап реконструкції-реабілітації ГЕС із покращанням управління генерацією та контролю за цим процесом, який завершиться у 2012 році.

Ось на такому славному об'єкті і захищалися студенти НУВГП. Їх роботи приймали дві Державні екзаменаційні комісії, головами яких були голова правління ВАТ «УкрГідроЕнерго», Герой України, заслужений енергетик України та країн СНД, професор С.І. Поташник і генеральний директор ВАТ «УкрГідропроект», професор, заслужений енергетик України В.О.Осадчук. До складу ДЕКів від виробництва увійшли директор філії «Дніпровська ГЕС ВАТ «УкрГідроенерго» В.Г. Кучер, його заступник О.І.Темний, начальник гідротехнічного цеху філії Б.А.Рудик, головний спеціаліст ВАТ «УкрГідропроект» О.І.Вайнберг. Наш університет представляли декан ФГТБ А.М. Маковський, професори М.М. Хлапук, О.А. Рябенко, В.В. Лутаєв, доценти Т.І.Зима, Л.А. Шинкарук, Ю.Ю. Філіпович.

Значна частина дипломних проектів та магістерських робіт виконана на замовлення виробництва, були виконані також міжфакультетські проекти. Більшість з них є реальними проектами щодо реконструкції, відновлення та будівництва гідротехнічних і гідроенергетичних об'єктів України.

Звичайно, студенти побували і на обох гідроелектростанціях - ДніпроГЕС-1 та ДніпроГЕС-2, відвідали Національний заповідник «Хортиця», а після захисту ще й здійснили катером екскурсію навколо нашої національної святині - острова Хортиці.

До речі, проживання у пансіонаті та триразове щоденне харчування забезпечило нам ВАТ «УкрГідроенерго», без активної підтримки керівництва якого все це навряд чи вдалося б здійснити.

Значну увагу було приділено патріотичному вихованню студентів. Зокрема, рівняни побували в

Національному заповіднику «Хортиця», що є науково-дослідною та рекреаційно-освітньою установою, яка здійснює охорону пам'яток історії, культури та природних об'єктів, збирає, вивчає, зберігає та популяризує пам'ятки, пов'язані з історією запорозького козацтва.

Головними завданнями

заповідника є збереження пам'ятних місць, пов'язаних з історією запорозького козацтва та природного середовища о.Хортиця, відтворення природно-історичного середовища доби запорозького козацтва та природного середовища о.Хортиця, організація та забезпечення науково-дослідної роботи заповідника.

До слова, острів Хортиця є найбільшим островом на Дніпрі (довжина 12,5 км, найбільша ширина - до 2,5 км). Це єдина комплексна історико-культурна та природна пам'ятка, що охоплює період історії людства від доби мезоліту (20-30 тис.р. до н.е.) до ХХ ст. Зважаючи на свою унікальність, заповідник «Хортиця» занесений до Державного реєстру нерухомих пам'яток України, як пам'ятка національного значення. На його території нараховується 63 пам'ятки археології та історії, з них 33 пам'ятки поставлено на державний облік. А ще острів Хортиця - один з кандидатів до „Семи природних чудес України”.

Відвідали викладачі та студенти також і Музей історії запорозького козацтва, який є структурним підрозділом заповідника.

На Дніпрогесі вперше в Національному університеті водного господарства та природокористування відбувся захист дипломних проектів випускників спеціальності «Гідроенергетика».

Головою Державної екзаменаційної комісії був помічник

голови правління ВАТ «УкрГідроЕнерго» К.В. Вошинський. За результатами захисту, Державними екзаменаційними комісіями відзначено кращі роботи.

Зокрема, за спеціальністю «Гідротехнічне будівництво» - кращий дипломний проект п'ятикурсника Дмитра Моханько-Даниленка на тему «Дніпродзержинська ГЕС на р.Дніпро /варіант з горизонтальними агрегатами/ «(керівник - асистент С.В. Сунічук). Краща магістерська робота - п'ятикурсниці Анастасії Огородник на тему «Проект оцінки впливу на навколишнє середовище будівництва гідровідвалу розкривних порід Здолбунівського кар'єру крейди ВАТ «Волинь-Цемент»(керівник - професор Д.В. Стефанишин).

За спеціальністю «Гідроенергетика» - кращий дипломний проект студента Артема Руденко на тему «Ірганайська ГЕС на річці Аварське Койсу»(керівник - доцент М.І. Крисенков).

Наші випускники мають стовідсоткове працевлаштування у провідних водогосподарських і гідроенергетичних установах України.

Замовниками випускників є місцеві і регіональні енергомережі, енергогенеруючі компанії (ГЕС, ГАЕС, АЕС, ТЕС), водопостачальні та промислові підприємства тощо.

У ВАТ «УкрГідропроект» (м.Харків) - визнаному у світі лідері в галузі водного господарства, гідротехніки та гідроенергетики, наприклад, майже 60 відсотків співробітників є випускниками нашого університету. Це ж стосується і гідроелектростанцій України, що входять до складу ВАТ «УкрГідроЕнерго».

Висока оцінка випускних робіт студентів та пропозиції щодо працевлаштування у всі провідні проектні, будівельні та експлуатаційні організації України в галузі водного господарства та енергетики свідчать про їх високий професійний рівень.

Юрій ФІЛПОВИЧ

Траєкторія долі

Велика Вітчизняна війна застала Євгена Прокоповича Лісовенка на другий день після випускного вечора. 21 червня 1941 року він отримав атестат зрілості після закінчення Верхнянської середньої школи на Полтавщині. Звістка про віроломний напад гітлерівських орд на Радянський Союз всіх дуже вразила. Одні відразу пішли в райцентр Христинівку, щоб записатися добровольцями, інші – чекали повідомлення про мобілізацію.

Євгену Лісовенку до 18-річчя не вистачило півроку. Товариші, котрим уже було повних 18, один за одним вирушали в армію під супровід материнських ридань та плачу сестер, тіток і бабусь. Гнітюча атмосфера перших днів війни тривогою запинала горизонти майбуття кожного. Людям нічого не залишалось, як жити одним днем, буденними клопотами і справами.

Чи було передчуття війни у серці школяра Лісовенка? Було. В родині, серед небагатого скарбу сім'ї середнього статку, був ламповий приймач. Вночі, коли члени родини міцно спали, Євген з юнацькою цікавістю ловив хвилі далеких радіостанцій і слухав не стільки музику, як новини. Одного разу натрапив на хвилю, де німецькою передавалася вказівка військовим формуванням, куди їм належить перебазуватися. Скоріше розумом, аніж серцем, збагнув, що війна обов'язково буде.

... За кілька днів від початку війни батька забрали в армію. Євген і собі поніс заяву до військомату. Довго розмірковував воєнком над тією заявою і щоб не розчарувати хлопця, сказав йому: „Ти зачекай тришки. Має прийти рознарядка на військових спеців. Там подивимось, де ти згодишся.“

І справді, за кілька днів Лісовенка викликали до військомату. В авіашколу, що знаходилася в Тбілісі, набирали курсантів. По-сусідству, за 3 кілометри від села, стояв полк винищувачів. Не раз спостерігав за крилатими машинами, не раз доводилося чути, а то і бувати на похоронах – дуже вже часто розбивалися молоді авіатори. Та одного разу щось-таки вразило серце юнака, зачепило із середини, коли випадково став присутнім на чергових похоронах: „Або щось із технікою, або не так навчають...“

Так що, коли появилася нагода стати авіатором – морально готовим був до такої перспективи. І от він і ще восьмеро юнаків-земляків вирушили до авіашколи.

... Зі спогадів Євгена Прокоповича той рік, що він провів курсантом в авіашколі, був найкращим періодом із всієї його служби в армії. Спочатку літали над долинами, а орієнтуватися вчилися над гірськими хребтами. Для опису Кавказу під крилом літака – просто немає слів.

Коли розпочалися найзапекліші

бої влітку 1942 року, відбувся перший випуск курсантів. Саме тоді командування дало завдання конструкторам літаків здійснити переоснащення авіаційних полків. Щоб оволодіти новими машинами, потрібно було їх вивчити. Є.П. Лісовенко опиняється в Гардабані, де на рівнині в чистому полі потрібно було облаштувати аеродром для навчальних польотів на нових серіях літаків, які прямо із заводу сюди доправляли льотчики-випробувачі. Важка то була праця – вручну вирівнювати смугу, зводити ангар, капоніри, копати в кам'янистому ґрунті землянку.

Одного разу налетіла страшенна буря. Вона ніби мала на меті випробувати якість новозведених „примішень“ аеродрому. А матеріал той, здається і не такий, як треба: брезент, фанера, листове залізо... Бійці на двохярусних нарах з напруженням чекали, що буде далі. А буря скаженіла майже добу. І от в темряві хтось фальцетом зятаг пісню: „Ти, машина, ти железна, куди мілого завезла?..“ Всі вибухнули реготом. Не може людина увесь час боятися! А розрядку влаштував земляк Лісовенка – жартівник з Умані.

Як стало можливим злітати зі смуги, почалися гарячі будні авіаторів. Машин вистачало, а от пального – не завжди. Якось у тренувальному польоті інструктор дав Лісовенку завдання кинути машину в штопор і спробувати вийти з нього. До війни лише один радянський ас Гроховський володів цим секретом. Теоретично, ніби все зрозуміло, а от-практично... Одним словом, Євген Прокопович не ризикнув і команди інструктора не виконав. Вже на землі інструктор запитав, чого не було виконано задачі. „Що я мав йому сказати? – зізнається Лісовенко, – що в той час перед очима промайнув спогад із дитинства, коли на базарчик зіпкірував ради жарту один відчайдуха із полку винищувачів? Який вереск і переполох знявся серед людей! Як мама, ніби передчуваючи, що її син колись літатиме, сказала: „Щоб ти цього ніколи не робив...“ Я змовчав.

І от, авіашколу закінчено, „ІЛ-16“ освоєно. Та не судилося на фронт. Закинули Лісовенка в Туркменію, аж в Кизил-Арву. Переучуватися на „Як“. Фронту стали потрібні льотчики-винищувачі. Дуже великі були їх втрати. Із тих, кого мали перевчити, сформували сім ескадрилій. В сьому ескадрильї Євген Прокопович потрапив на місце льотчика, який напередодні розбився на „ІЛ-16“.

У Туркменії на землі – невимовна спека, а коли піднімаєшся в небо – зуб на зуб не попадає від холоду. Але треба було стійко витримувати всі випробування... У зв'язку з важкою обстановкою під Сталінградом із випускників авіашколи організували два авіадесантних батальйони, які виконували особливі урядові завдання. В одному такому завданні брав участь і Лісовенко.

В оточенні на Волзі опинилися 400-тисячна польська армія, яка воювала

під німецьким командуванням. Весь офіцерський корпус було розстріляно. Голова Польського уряду Ніколайчик, перебуваючи у вигнанні в Англії, дає розпорядження, щоб польські війська через Іран, Єгипет і всю Африку пройшли рейдом, щоб звільнити Польщу з „європейського“ боку, впливаючись в з'єднання союзницьких формувань. Але цього не сталося. В Ставці Верховного командування знайшли інше призначення колишнім полоненим полякам. Їм доручили охороняти середньоазійські кордони, щоб усі радянські резервні війська могли відправитися на фронт. Тих поляків, яких „особісти“ загітували воювати на нашій стороні, відправили на фронт у польських військових формуваннях у складі Червоної Армії. Ті, хто не дав своєї згоди, був переправлений в Іран і далі доля їх не відома.

Десантний авіабатальйон, де служив Лісовенко, охороняв поляків до тих пір, поки їх врешті-решт не переправили в Іран. А що далі з ними сталося – Бог знає... Як тільки відпала потреба в їхніх „послугах“, то Москва їх і позбулася. Годувати і одягати своїх нічим було, а з полоненого що візьмеш. За вищезгадану операцію всі учасники отримали урядові подяки.

Після цього було ще одне секретне завдання, а потім – Сталінград. У самій битві не довелося брати участь. Охороняли небо Сталінграда, вантажі, які йшли на баржах по Волзі...

Вже завершилася і битва за Кавказ. Звільнили Кубань. От на Кубань авіашколу з Туркменії і перебазували, щоб до фронту ближче. Її реорганізували в льотне училище. Євгена Прокоповича направили в це училище інструктором... Там і зустрів День Перемоги...

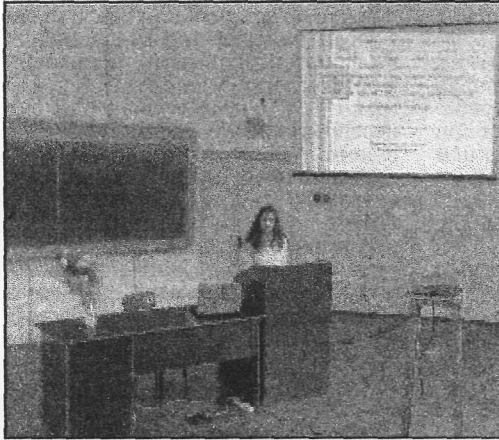
Практично відразу влітку 1945 року для комскладу авіаз'єднань розпочалися репресії. Вся авіація сиділа на землі. Літали за рідким виключенням тільки в прикордонних смугах. А пасажирських авіаперевезень в той час ще не було. В 1946 році 10 чоловік – „кубанців“ перевели в Чернігів, де вони мали пройти повну інструкторську підготовку на перехідних типах літаків. Отак Лісовенко знову опинився на Україні. Україна після визволення від німців лежала в руїнах. На Чернігів без суму дивитися було неможливо. Перше, що спало на думку Євгену Прокоповичу – це демобілізуватися і взяти участь у відродженні України з руїн. Доля знашла іншого повороту.

Перше, що зробив Євген Прокопович – це відвідав своїх рідних. Через два дні засумував, захотілося справжньої справи. Поїхав до Києва, щоб влаштуватися на роботу, але на життєвій дорозі трапився йому директор Київського гідромеліоративного інституту – Павло Андрійович Скобліков. А це вже інша розповідь...

Записала Єва ФІЛІПОВИЧ

Фахівці європейського рівня

Гаряча пора у випускників завершується, напружено проходили останні дні перед найвідповідальнішою подією всього періоду навчання. Сподіваємось, що фахівці такого рівня, як магістри за спеціальністю «Економіка підприємства», підготовкою котрих займається кафедра економіки підприємства, займуть достойне місце в складі керівних кадрів підприємств та установ.

Професійна діяльність магістра полягає у виконанні господарсько-управлінських функцій, аналітично-дослідних робіт, обґрунтуванні і прийнятті стратегічних і тактичних господарських рішень, формуванні внутрішнього економічного механізму підприємства.

Студенти, котрі навчалися в магістратурі нашої кафедри, здобули поглиблені спеціальні уміння та знання інноваційного характеру, мають певний досвід їх застосування та продукування нових знань для вирішення проблемних професійних завдань у будь-якій галузі народного господарства.

У складі навчальних дисциплін, які вивчали магістранти, можна особливо виділити діагностику підприємства, стратегічне управління, антикризовий менеджмент, управління проектами, економіко-математичні моделі і методи. Незважаючи на складність дисциплін, більшість молодих людей закінчила навчальний рік зі стовідсотковою якісною успішністю. Тому з певністю можна сказати про кожного нашого випускника магістратури, що він має широку ерудицію, фундаментальну наукову базу, володіє методологією наукової творчості, сучасними інформаційними технологіями, методами отримання, обробки,

зберігання і використання наукової інформації, є спроможним до творчої науково-дослідницької і науково-педагогічної діяльності. Хочеться виділити кращих студентів, які є гордістю нашого факультету. Вони здобували призові місця на олімпіадах та постійно брали участь в науково-практичних конференціях, мають публікації в наукових збірниках. Це Ірина Кравчук, Іванна Сидорук, Ольга Дячук, Андрій Якимчук, Ірина Петрович, Тетяна Замрій.

Сьогодні зусилля професорсько-викладацького колективу кафедри економіки підприємства спрямовані на постійне оновлення змісту та методів навчання, створення для економіки України гнучкої системи підготовки магістрів з економіки підприємства. Особливими напрямками роботи викладачів кафедри зі студентами магістратури є участь у науково-практичних конференціях та семінарах, обмін науковою інформацією з вищими навчальними закладами України, Росії та країн далекого зарубіжжя. В результаті підготовки, студенти виконують та захищають магістерські дисертації - самостійні випускні науково-дослідницькі роботи, які готуються з метою публічного захисту і отримання академічного ступеня магістра. Основне завдання їх авторів - продемонструвати рівень своєї наукової кваліфікації, уміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання.

Магістерська дисертація, з одного боку, має узагальнюючий характер, оскільки є своєрідним підсумком підготовки магістра, а з іншого - самостійним оригінальним науковим дослідженням студента, у розробці якого зацікавлені установи, організації або підприємства. При цьому студент упорядковує за власним розсудом накопичені наукові факти та доводить їх наукову цінність або практичну значимість. Особливою відмінністю виконаних нашими магістрантами

робіт є наявність автореферату дисертації та мультимедійний супровід захисту. Захист дисертації Оксани Кондратюк англійською мовою продемонстрував відповідність рівня підготовки магістрів європейським стандартам.

Присутні на захистах роботодавці були приємно вражені тим, як вільно студенти володіють матеріалом і на запитання професорів стосовно тієї чи іншої проблеми підприємства, не просто дають відповідь, а обов'язково доповнюють її впливом чинників та доцільністю застосування заходів по покращенню ситуації та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Слід особливо відмітити захисти таких магістрантів як Богдан Крутий, Вікторія Стельмашук, Михайло Новак, Ірина Кравчук, Зінаїда Закревська, Тетяна Мишкевич.

Оцінюючи магістерські дисертації цього річчя випускників, можна відмітити аргументованість суджень та точність приведених даних, виконання робіт на замовлення підприємств, які слугували об'єктами дослідження. Голови державної іспитової комісії, д.е.н., проф. Галушкіна Т.П. та д.е.н., проф. Михайлов В.С., які очолюють подібні ДКи у ВНЗ Києва та Одеси, відмічають високий рівень виконання, презентації та захисту магістерських дисертацій за спеціальністю «Економіка підприємства» в НУВГП порівняно з аналогічними роботами інших навчальних закладів.

Переконані, що наші випускники в майбутньому успішно займатимуться науковою діяльністю, плануватимуть роботу відділів фірм та організацій, визначатимуть структуру та чисельність працівників, проведитимуть організаційну, контрольну та технологічну функції, визначатимуть економічну політику підприємств.

Алла ЖЕМБА,
старший викладач кафедри
економіки підприємства

Водне господарство чекає кваліфікованих і наполегливих

Свої магістерські роботи перед державною екзаменаційною комісією випускники факультету водного господарства захищали впевнено, по-діловому, зі знанням справи.

Забігаючи наперед, скажу, що всі магістерські роботи зі спеціальності „гідромеліорація” державна екзаменаційна комісія оцінила на „відмінно”, а всім випускникам присвоєно звання „гідротехнік-дослідник”, багатьом з них рекомендували продовжити наукові дослідження.

Одними з перших захищалися Наталія Драбич, Леся Скоцька, Яна Дурдинець, Олександр Рахіль, Павло Закерничий. Їхні роботи стосувалися таких важливих для водного господарства проблем, як організація та технологія будівництва зрошувальних систем, інженерно-меліоративних заходів, реконструкції осушувальних систем, комплексних меліорацій ґрунтів тощо.

Руслан Кириша, який під керівництвом професора

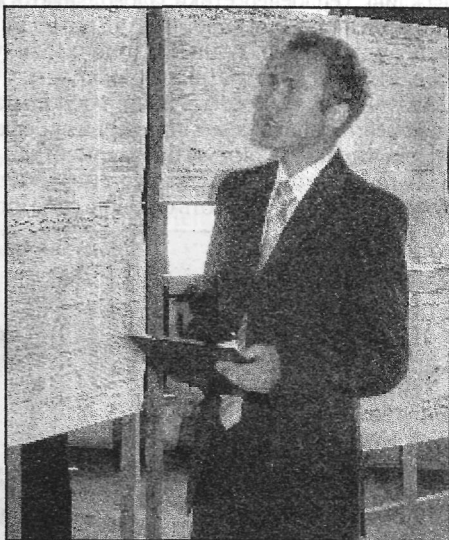
М. М. Ткачука працював над темою „Виконання робіт при реконструкції осушувальних систем в орендному сільськогосподарському підприємстві” захищав магістерську роботу французькою мовою (консультант-старший викладач кафедри іноземних мов Л.В.Наголюк).

Олена Маковейчук і Наталія Гусак виконали комплексну роботу „Організація та технологія реконструкції осушувальних систем в орендному сільськогосподарському підприємстві”, кожна працювала над

окремим завданням, вирішуючи актуальні питання водного господарства.

Надзвичайною актуальною є тема магістерської роботи Сергія Громаченка – екологізація сміттєзвалища міста Костополя (науковий керівник – професор А.М.Рокочинський). Дослідження Сергія, виконані ним на замовлення технологічного парку „Машинобудівні технології – Полісся” використані для розробки відповідного інноваційного проекту.

Про результати магістерської роботи він доповідав на університетській науковій конференції. Робота брала участь у міжнародному конкурсі професійної майстерності студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю „Меліорація і водне господарство”, що відбулася в білоруському місті Горкі, була представлена на національному конкурсі міжнародного екологічного форуму „Екологічні технології та

всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності „Гідромеліорація”, що відбулася в Херсонському сільськогосподарському інституті.

Сергія Громаченка, Руслана Кириша

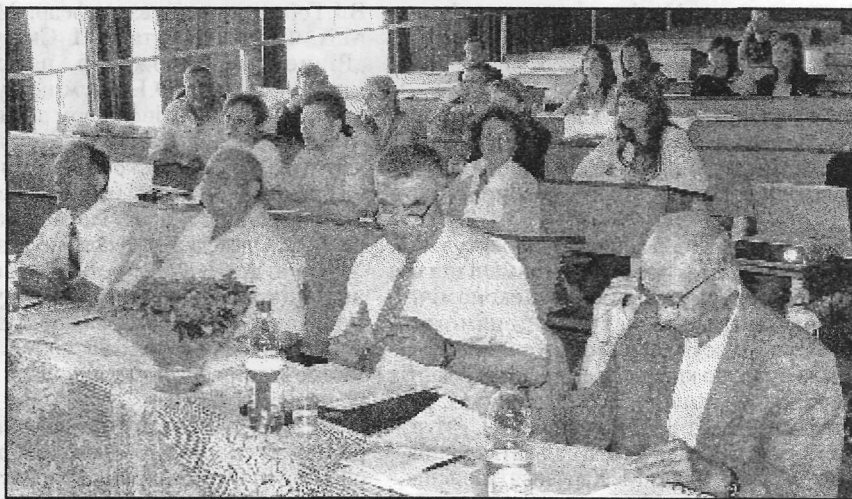
та ще кількох найкращих випускників магістратури рекомендовано до вступу в аспірантуру університету.

На думку голови ДЕК, голови Волинського облдержспу Ю.І.Бахмачука, наші випускники мали достатні знання та вміння для використання

свого досвіду на виробництві. Роботи випускників є оригінальними науковими дослідженнями, містять узагальнення актуальних розробок, важливих для виробничого процесу. Майбутні магістри показали вміння вносити науковий пошук, вирішувати конкретні завдання.

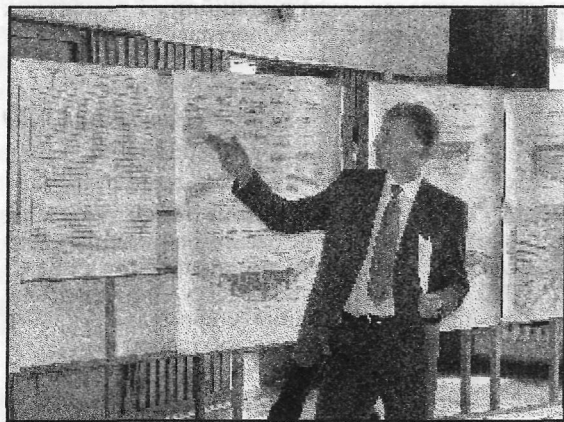
Водночас наголос у підготовці фахівців потрібно зробити на тіснішому зв'язку з виробництвом, практикою. Водне господарство чекає таких фахівців – молодих, кваліфікованих, енергійних, ініціативних, адже роботи там – як, кажуть, непочатий край. Можливо, усіх проблем вони і не вирішать, але у багатьох випадках визначать правильні шляхи.

Анна ЄЗЕРСЬКА

інноваційні виставки „Екологія-2008”. За результатами досліджень підготовлена і подана на конкурс студентських робіт імені Гулі Корольової робота „Сучасний стан та шляхи вирішення проблеми утилізації сміттєзвалищ у Рівненській області”, а також готується публікація статті.

За свою роботу Сергій Громаченко нагороджений грамотою обласного управління охорони природного середовища, він посів третє місце на

Такі потрібні професії

Усі професії на механіко-енергетичному факультеті важливі. Теплоенергетики задовольняють життєво необхідні потреби людства у виробництві, розподілі та використанні всіх видів енергії. Вони потрібні усюди: у промисловості, сільському господарстві, на транспорті, у побуті. Професія „Автомобілі та автомобільне господарство” є однією з найпрестижніших серед інженерних професій, адже сучасне життя вже не уявляється без автомобілів.

З цією метою на механіко-енергетичному факультеті кожного року випускають фахівців саме цих спеціальностей.

Тема тика дипломних проектів майбутніх фахівців різноманітна.

Студенти спеціальності „Теплоенергетика” багато уваги приділяють темі промислових котелень. У своїх роботах вони вирішують актуальні проблеми енергозбереження.

Члени державної експертної комісії - завідувач кафедри теоретичної

та промислової теплотехніки Національного технічного університету “Київський політехнічний інститут”, професор М.К. Безродний, доцент цієї ж кафедри І.І. Пуховий, доценти кафедри теплоенергетики та машинознавства НУВГП Г.Г. Герасимов та В.А. Волошук, доцент кафедри економіки підприємства В.Г. Онокало звернули увагу на високий рівень підготовки спеціалістів-теплоенергетиків, відповідальну роботу дипломників та їх керівників під час дипломного проєктування.

Випускники беруть участь в реальному проєктуванні, розробляють реальні дипломні проєкти. Отримані під час навчання загальноінженерні, спеціальні, економічні, гуманітарні знання, практичні навички допоможуть студентам не лише при захисті, а й на робочому місці.

Члени ДЕК відзначили, що кращими є проєкти студентів – А.М. Гоча (керівник – доцент В.А. Волошук), О.І. Паршикової (керівник – доцент В.А. Волошук), О.С. Мурзи (керівник – асистент В.В. Серєда), О.В. Манька (керівник – старший викладач А.К. Денісов), В.М. Харченка (керівник – доцент І.І. Пуховий), С.В. Романюк (керівник – доцент В.З. Кочмарський).

Крім цього, А. М. Гочу, О. В. Гладун, О. І Паршиковій та С.В. Романюк рекомендовано видати дипломи з відзнакою.

Отже, тепер майбутні теплоенергетики можуть реалізувати себе у галузі розробки, впровадження, монтажу, наладки, експлуатації, ремонту енерговиробляючого та енергоспоживаючого обладнання, установок та систем промислових підприємств, об’єктів агропромислового комплексу, водного та залізничного транспорту,

комунального господарства, теплових та атомних електростанцій.

Студенти спеціальності „Автомобілі та автомобільне господарство” у своїх дипломних проєктах розглядають актуальні питання автоперевезення, пасажирського транспорту, пропонують заходи щодо покращення ситуації на транспорті у Рівному.

Під час навчання студенти цієї спеціальності поєднують теоретичне навчання з навчальними та виробничими практиками на сучасних автомобільних

підприємствах Рівного та області. Вивчають, поряд з традиційними дисциплінами гуманітарного та інженерного спрямування, комп’ютерні технології, основи наукових досліджень, маркетинг тощо.

Члени державної атестаційної комісії, на чальнік територіального управління голоавотрансінспекції в Рівненській області

В.І. Горошко, завідувач кафедри М.М. Марчук, доценти М.А. Фабрицький та М.П. Скочук, голова правління „Рівненське державне ремонтно-транспортне підприємство” Ю.І. Шумін зауважили, що рівень підготовки студентів загалом досить високий.

Вони також зазначили, що кращими є роботи студентів Тетяни Вільчинської (керівник – доцент М.А. Фабрицький), Василя Грушинця (керівник – доцент А.М. Фабрицький), Віктора Волошина (керівник – доцент М.П. Скочук), Олександра Дікала (керівник – доцент І.П. Ріло).

Члени державної атестаційної комісії з виробництва не шкодували запитань для студентів. Тому дехто зізнавався, що трохи важко було зорієнтуватися у практичних запитаннях, але набуті знання знаходили своє застосування, допомагали дати повну та змістовну відповідь на питання.

Деяким студентам вдалося поєднувати навчання, роботу та спорт і при цьому добре вчитися. Успішний спортсмен Олександр Дікал представив запатентований винахід у своїй роботі „Оптимізація режиму роботи закритої системи повітря-шина”, планує запатентувати ще один.

Отже, тепер з повною впевненістю можна сказати, що випускники готові до роботи у проєктних та науково-дослідних закладах, експлуатаційних і ремонтних підприємствах, органах державної влади та управління.

Жанна ЖОВТЕНКО

Студенти проти корупції

У Будинку вчених відбувся тренінг для органів студентського самоврядування м. Рівного щодо боротьби з корупцією у вищих навчальних закладах, в якій взяли участь голови студентських рад гуртожитків та голови парламентських рад факультетів.

Керівник проєкту – „Студентське

самоврядування як невід’ємна складова демократизації вищої освіти” Сергій Гула з Ліги студентів асоціації працівників України (м. Київ), за підтримки Фондації регіональних ініціатив.

У ході роботи визначені причини виникнення корупції (зацікавленість самих студентів, низька заробітна

плата викладачів тощо). Учасники висунули багато пропозицій щодо шляхів її подолання (розробка і прийняття Кодексу честі студента, формування у громадян України почуття людської гідності та ін.).

*Олія КРАВЧУК,
голова студентської ради
НУВГП*

Переможці Всеукраїнських студентських олімпіад

Визначено переможців Всеукраїнської студентської олімпіади ще за кількома спеціальностями.

Команда четвертокурсників факультету будівництва та архітектури у складі Олександра Христюка, Миколи Романіва, Андрія Колесника посіла третє командне місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності „Автомобільні дороги та аеродроми”, яка відбулася у Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті. За активну участь в

олімпіаді вони нагороджені почесними грамотами. Керівник команди – доцент кафедри автомобільних доріг, основ і фундаментів О. В. Жеребятьєв.

Почесною грамотою нагороджено неодноразового переможця всеукраїнських студентських олімпіад Олексу Кушніра, студента факультету прикладної математики та комп'ютерно-інтегрованих систем, який посів друге місце в групі нетехнічних університетів у Всеукраїнській студентській олімпіаді з математики, що відбулася у

Севастопольському національному технічному університеті.

Всього ж в олімпіаді взяли участь 177 студентів з 74 вищих навчальних закладів України. Отож, одинадцяте місце О. Кушніра в абсолютному заліку – дуже високий результат. Непогано виступили на олімпіаді й студенти факультету прикладної математики Р. Ханенко, Т. Дроздовський, А. Логашук, Т. Черначук. Керівник команди – старший викладач кафедри вищої математики В. П. Кушнір.

Команда факультету будівництва та архітектури, до якої увійшли четвертокурсники Лонія Левченко, Павло Дорош, Михайло Косенко, посіла третє місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності „Технологія будівельних конструкцій та матеріалів”.

В олімпіаді, яка відбулася у Київському національному університеті будівництва та архітектури, взяли участь 27 студентів з вищих навчальних закладів України, де готують фахівців цієї спеціальності.

Керівник команди – доцент кафедри технології будівельних виробів і матеріалознавства Н. В. Лушнікова.

Жанна ЖОВТЕНКО

Студенти готуються до „Євро-12”

Група студентів, які навчаються на другому та третьому курсах факультету будівництва та архітектури Національного університету водного господарства та природо користування, літню виробничу практику проходять в Польщі.

На запрошення будівельної організації з міста Колобжега вони братимуть участь у будівництві готелю до майбутнього чемпіонату світу з футболу, який відбудеться на території України та Польщі.

Як розповів доцент к а ф е д р и

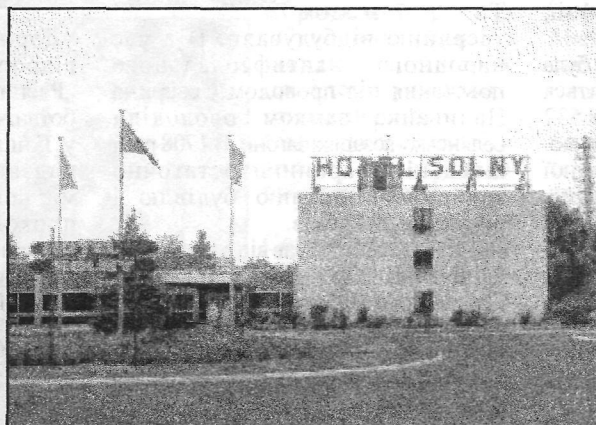
водогосподарського, промислового та цивільного будівництва Георгій Доманський, студенти отримають можливість попрацювати на

сучасному будівельному майданчику, ознайомитися з новими технологіями та будівельними матеріалами, а також ближче познайомитися з життям сусідньої країни.

Довідка „Трибуни Студента”.

Колобжег (польськ. Kolobrzeg) – старовинне місто і колишня фортеця в Польщі, на річці Парсента, поблизу її впадіння в Балтійське море. Курортне містечко (45 тис мешканців) Західнопоморського воєводства.

Анна ЄЗЕРСЬКА

Подорожуючи рівненським „ЗОЛОТИМ КІЛЬЦЕМ”

Третьокурсники факультету екології та природокористування разом з доцентом кафедри водогосподарської екології, гідрології та природокористування Ю.М. Грищенком побували у різних кутках Рівненської області для вивчення природних об'єктів, які мають заповідний статус.

Нашим завданням було ознайомитись і дослідити найбільш визначні і цінні території та об'єкти природно-заповідного фонду Рівненщини.

Подорож розпочалася з екскурсії по Березнівському дендрологічному парку. Він взяв свій початок восени 1979 року коли, неподалік Березнівського лісового коледжу з ініціативи його директора М. М. Новосада були розпочаті роботи по створенню дендрарію площею біля 30 га. Нині Березнівському державному дендрологічному парку виповнюється 29 років. Цьому передувала велика робота з придбання, вирощування садивного матеріалу порід-екзотів і аборигенів України, листування і поїздки в ботанічні сади, дендропарки, зелені господарства, держлісгоспи. І, як результат - біля 1350 видів і форм деревних рослин оселилися на території дендропарку. На цей день збереглася лише половина з них, решта загинули внаслідок несприятливих кліматичних умов. Крім аборигенів України, тут є представники різних країн і континентів: Далекого Сходу, Сибіру, Криму, Кавказу, Середньої Азії, Америки, Японії, Китаю та ін.

По дорозі Березне - Соснове була зупинка в с. Іванівка, яке славиться своїм дубом-велетнем (обхват 532 см), що знаходиться під охороною. Старі дерева викликають у кожної людини якесь особливе відчуття: тут і звичайна цікавість, і шанобливе захоплення, науковий інтерес – скільки ж бачив на своєму віку велетень!

Студенти працювали за програмою охорони білих лелек. Вздовж дороги ми також виявили біля 50 гнізд.

Наступною зупинкою подорожі

було село Губків. Цей край характеризується стрімкими скелями, вузькою, затиснутою між крутими берегами, схожою на каньйон долиною, швидкою течією річки Случ з кам'яними брилами на дні. Случ, пробиваючи собі дорогу, врізалася у західну окраїну Українського кристалічного щита, пройшла через древні граніти та гнейси (їхній вік близько 2 млрд. років) і створила на її берегах круті урвища.

Ніби з якоїсь далекої екзотичної країни примандрував у Березнівський район такий незвичайний ландшафт. Можливо, тому і називають цю місцевість „Надслучанською Швейцарією”. До речі, ця місцевість увійшла як претендент від Рівненщини до „Семи природних чудес України”.

На правому березі Случі, поблизу с. Губків, висока Замкова гора стрімко обривається до річки. На її вершині залишки древлянського городища та рештки старого замку-фортеці, що надають мальовничому пейзажу особливої привабливості. Півтисячоліття тому було побудовано цей замок у містечку Губкові. У 1504 році замок і містечко зруйнували татари. Та згодом твердиню відбудували. Під час народного антифеодалного повстання під проводом Северина Наливайка замком оволоділи селянсько-козацькі загони. В 1708 році шведські загарбники остаточно зруйнували древню будівлю і пограбували Губків.

Далі шлях пролягав від с. Губків до с. Великі Межиричі. Це село Корецького району свою сучасну назву виправдовує у повній мірі – воно дійсно велике та розташоване на межириччій річки Стави та її правої притоки. Перша згадка датується 1544 роком, коли село було у володінні

князів Корецьких. У 1773 році Межиричі перейшли у володіння Овруцького старости Яна Стецького, який на місці руїн старого замку Любомирських будує новий замок – яскравий зразок волинської садибної архітектури періоду раннього класицизму. На сьогоднішній день у цій садибі розташована школа-інтернат. Зберігся й парк, якому зовсім нещодавно за науковим обґрунтуванням кафедри водогосподарської екології, гідрології та природокористування присвоєно категорію природно-заповідного фонду – „парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва”. В парку зростає понад 30 видів дерев та чагарників, в тому числі 200-річні липи. Нам дуже сподобався віковичний куш дерену, що був посаджений на початку XIX століття.

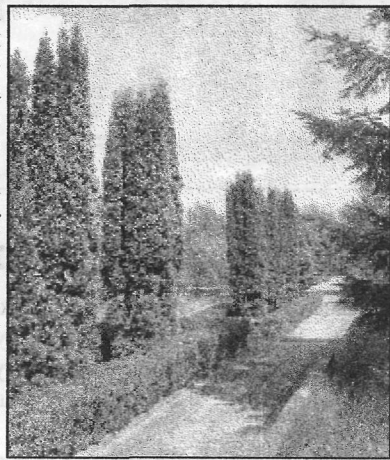
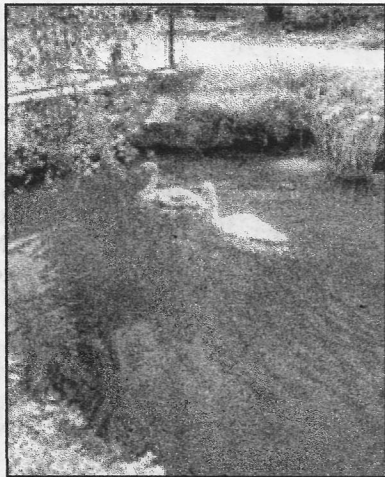
Останнім місцем, в якому побували студенти, був Гошанський старовинний парк, закладений ще у XVIII ст. Найбільша його цінність – рідкісні породи дерев, завезені сюди із багатьох країн. На порівняно невеликій площі (близько 7 га) тут зберігся 51 вид рідкісних чагарників та дерев. Справжньою прикрасою парку є екзотичне дерево гінґо – нащадок буйних лісів

третинного періоду. На території України це дерево росло у дольодовиковий період. Дволопатеве гінґо – єдиний представник сімейства і роду рослин, які були поширені на Землі ще в мезозойську еру (близько 115 млн років тому).

Повертаючись до Рівного, проїжджали повз гідрологічний заказник місцевого значення

„Дорогобузькі джерела”, гідрологічну пам'ятку природи „Рясниківські джерела”, Бабинський ботанічний заказник, які знаходяться у Гошанському районі. Маршрут надзвичайно пізнавальний, з мальовничими краєвидами, проходить у двох фізико-географічних зонах (Лісостепу і Полісся), тому й назвали його „Золоте кільце Рівненщини”.

Катерина МИРОПОЛЬСЬКА,
студентка ФЕП

Заповідними стежками Здолбунівщини

У розпал сесії ми, третьокурсники першої групи екологів, потрапили на екскурсію заповідними стежками Здолбунівського району.

Очоловав цю навчально-дослідну екскурсію доцент кафедри

світу.

Спочатку ми відвідали ботанічний заказник «Північно-Мостівський», березово-грабово-дубовий ліс, з травостоєм, до складу якого входять як загальнопоширені, так і рідкісні види. Серед загальнопоширених – фіалка дивна та звичайна, вовчі ягоди пахучі, зеленчук жовтий, а до рідкісних – кадило сарматське, зірочник ланцетовидний, дуже рідкісне угруповання дубово-грабового лісу з барвінком.

Наш маршрут пролягав через яр – заглиблення глибиною 5-8 м, шириною 10-12 м. У цьому яру ми теж знайшли дуже рідкісні рослини: щитник австрійський, багаторядник шипуватий, пухирник ламкий. Ми самі досліджували територію і розшукували рідкісні рослини, занесені до різних природоохоронних списків не лише на території нашої держави, але й за її межами.

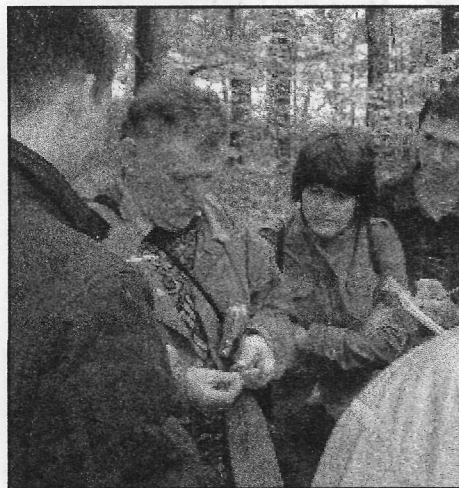
Наступним у нашому дослідному списку був

Червоної книги України (баранець звичайний, лілія лісова, гніздівка звичайна).

Останній природно-заповідним об'єктом, який ми відвідали – гідрологічний заказник «Ринва». Заказник є джерелом з кришталево-чистою та надзвичайно смачною водою. З іншої сторони піднімається пагорб, який різко переходить в яр, що надає особливості ландшафту. На пагорбі зростають пухирник ламкий, аспленій колосовидний, печіночник благородний.

Ця подорож, думаю, назавжди залишиться у нашій пам'яті, адже одна справа - вивчати проблеми заповідної справи у задушливій аудиторії, а зовсім інша – побачити все на власні очі і переконатися, що рослини угруповання надзвичайно цікаві та красиві, їх необхідно берегти, щоб і наші діти теж могли відчутти естетичне задоволення і душевний спокій.

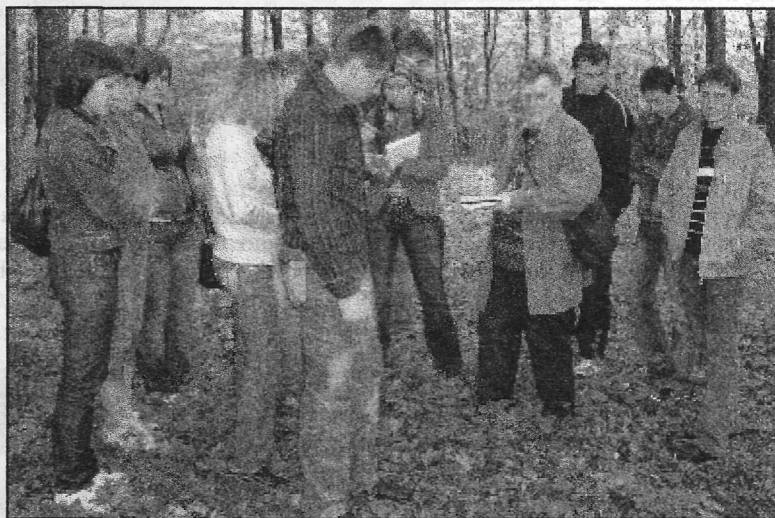
Особливу подяку хочу висловити нашому викладачу-екскурсоводу Юрію Миколайовичу Гришенку,

водогосподарської екології, гідрології та природокористування Юрій Миколайович Гришенко, котрий у цьому семестрі прочитав нам курс «Заповідна справа».

Одного чудового весняного ранку ми зібralися біля нашого університету і виїхали у захоплюючу подорож. Маршрут охоплював не лише найцікавіші природоохоронні об'єкти Здолбунівського району, але й історико-культурні пам'ятки Волині та Рівненщини: Дерманський жіночий монастир, музей письменника Уласа Самчука в Дермані, чоловічий монастир, що розташований біля меморіалу слави УПА.

Звичайно, основним нашим завданням було відвідати заповідні куточки Здолбунівського району, оскільки саме цей район є унікальним з точки зору фізико-географічного районування. Він охоплює зону мішаних лісів, Малого Полісся та Лісостепу, що зумовлює велику різноманітність його рослинного і, як наслідок, тваринного

ботанічний заказник «Будки». Це пагорб із великими валунами, принесеними сюди льодовиком сотні тисяч років тому. На пагорбі росте велика кількість рослин, занесених до

який організував цю чудову подорож, щоб показати нам природу краю.

Віта КОЗУБОВСЬКА,
третьокурсниця ФЕП

Переможець „Караоке“

У пошуках нових талантів до Рівного завітало „Караоке на майдані“, яке проходило у парку культури та відпочинку ім. Т.Г. Шевченка.

Переможцем пісенного конкурсу став Микола Цихановський, студент Технічного коледжу НУВГП. Навчаючись на другому курсі, майбутній технік-технолог неодноразово брав участь у різних конкурсах – університетських, місцевих та обласних. За свою пісенну творчість нагороджений численними дипломами та призами.

Рівненське „Караоке“ мало величезний розмах. У парк прийшли кілька тисяч рівнян, які хотіли продемонструвати своє вміння на всю Україну, або хоча б кинути оком на знаменитого Ігоря Кондрацюка.

Всеукраїнський тур „Караоке на майдані“ цього літа відвідає різні куточки України з метою популяризації української пісні, доброго українського співу та пошуку народних талантів.

Жанна КУЦЕВА

Що це було? Мабуть, ГМО!

З ініціативи кафедри екології у Національному університеті водного господарства та природокористування відбувся круглий стіл, присвячений проблемі використання генетично модифікованих організмів в Україні та інформуванню населення про генетично модифіковані організми (ГМО).

У круглому столі взяли участь ректор Василь Гурін, проректори Григорій Сапсай та Микола Гіроль, науковці та викладачі кафедри екології, студенти факультету екології та природокористування.

Завідувач кафедри екології, Микола Клименко розповів про історію та розвиток генетично модифікованих організмів. Він зазначив, що генетично модифіковані організми з'явилися ще наприкінці 80-х років минулого століття. І відтоді перед людством постають непрості питання, пов'язані з прогнозуванням можливих, нині ще недостатньо досліджених, наслідків поширення ГМО та безконтрольного вживання ГМ-продуктів. ГМО – це організми, які мають у собі нову неприродну для себе комбінацію генетичного матеріалу, переміщеного завдяки генній інженерії (науки, яка дозволяє вводити ген рослині, тварині чи мікроорганізму фрагмент ДНК із будь-якого іншого організму з метою надання йому певних властивостей).

Алла Прищепа, доцент цієї ж кафедри, торкнулася проблем використання ГМО у харчовій сировині, надела статистичні дані по країнах, які використовують їх. Виявляється, що далеко не всі країни використовують продукти з генетично модифікованими організмами – 130 держав світу відмовилися від таких продуктів.

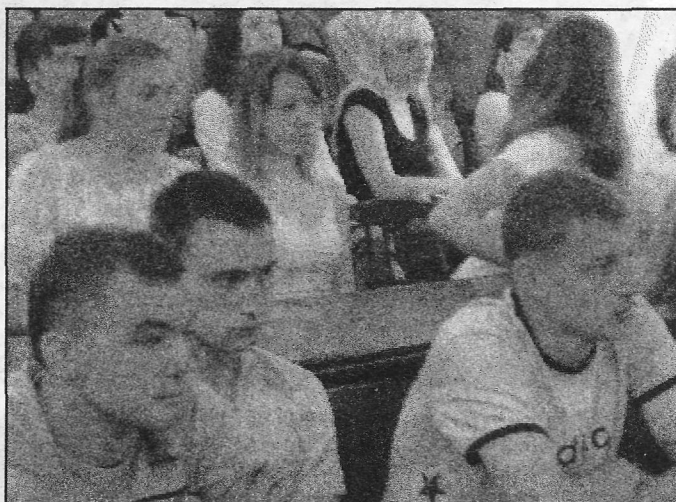
„Ризики використання генетично модифікованої продукції” – з такою темою виступила доцент Олена Ліхо. Вона повідомила про ризики використання ГМО та вживання продуктів, які містять генетично модифіковані організми.

Найпопулярніші рослини, що містять ГМО – соя, кукурудза, бавовник і ріпак. Олена Ліхо надела цікаві факти впливу ГМО на здоров'я людини. В ході досліджень було встановлено, що у пацюків, які жили тангенною картоплею, почав знижуватися імунітет. А після споживання ГМ-томатів у тварин

були виявлені порушення тканин шлунку, зменшення об'єму мозку, почалися патології печінки, селезінки, кишкового тракту тощо. Споживання цієї їжі може викликати у людини зміни у обміні речовин, складі крові.

Доцент Наталія Матушевська привернула увагу учасників до проблем, які виникають в Україні у зв'язку з появою ГМО. Вона надела конкретні приклади продуктів, що містять ГМ-компонент – це шоколадні вироби (Kit-Kat, Mars, Snickers, Twix,

Milky Way), безалкогольні напої (Coca-Cola, Sprite) і навіть дитяче харчування (Nestle, Hipp). Розповіла про проблеми нерегульованості українського законодавства щодо таких питань.

Старший викладач Ірина Шевчук підняла болючу тему „Генетично

модифіковані організми як фактор руйнування природних екосистем”. Вона наголосила на шкідливих наслідках, які виникають після вживання продуктів, що містять ГМО чи використання ГМО у інших видах діяльності. Наприклад, комахи сонечка, які харчувалися тлями, що жили на ГМ-картоплі, ставали безплідними, більше 15 різних видів риб вже мають трансгенні аналоги, на які ще не було отримано жодного дозволу для комерційного використання. Вона акцентувала увагу на ризиках, які виникають при вирощуванні ГМО – зниження різноманітності традиційних сортів рослин і порід тварин, скорочення видової різноманітності, неконтрольоване перенесення генів, виснаження і порушення природної родючості ґрунтів тощо.

Анатолій Гурський, доцент кафедри екології, кандидат медичних наук, привів приклади використання ГМО в медицині і висловив думку, що у цій галузі вони мають найкраще використання та законодавче регулювання (зокрема, для виготовлення інсуліну).

Підводячи підсумки круглого столу, професор Микола Клименко зазначив, що на сьогодні ще повністю не досліджено вплив продуктів з ГМ-компонентом на організм людини, тому кожен громадянин повинен сам обирати, чи вживати такі продукти. А для свободи вибору потрібно вдосконалити законодавство України, щоб на кожному продукті було відповідне маркування (на етикетці повинна вказуватися наявність ГМО).

На його думку, Україна спроможна виробляти чисті продукти не тільки для нашого населення, а й для експорту.

Жанна ЖОВТЕНКО

Найважливіше з мистецтв в українському кіноклубі

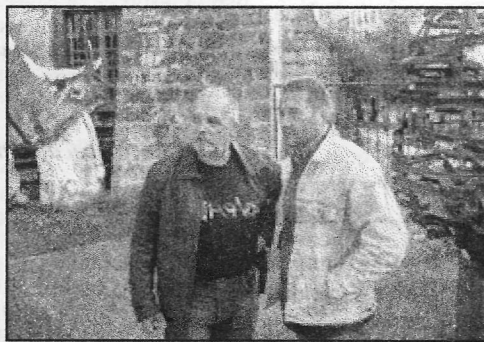
У НУВГП відбулася зустріч студентів та працівників з професором Колумбійського університету (США) Юрієм Шевчуком.

Пан Юрій тривалий час у вісімдесяти роках минулого століття працював у „водному”, на кафедрі іноземних мов. Потім викладав українську мову у літній школі при Гарвардському університеті, закінчив магістратуру з політології, працював в університетах США та Канади.

Зараз викладає українську мову та культуру в одному з кращих американських університетів - Колумбійському. Можливість вивчати українську студенти цього університету мають завдяки грошовим внескам американських українців, які раді залучити молодих людей до вивчення української мови. Хто ж виявляє бажання вивчати українську? Це переважно діти наших емігрантів, вихідців з інших пострадянських країн, а також дипломати, бізнесмени та журналісти, котрі збираються працювати в Україні, науковці, які готують дисертації на українські варіації, священники українських церков у Америці.

Юрій Шевчук також веде курс українського кінематографу, є організатором українського кіноклубу (Ukrainian Film Club), в якому показують українські фільми, фільми про Україну, розповідають про український кінематограф, проводять зустрічі з українськими режисерами, акторами, митцями слова. Виявилось, в так ому кіноклубі є потреба – щоб зібратися разом – подивитися цікавий фільм, поговорити про нього. Адже в український кіноклуб переважно приходять люди, які розуміють, що кіно – це не лише розвага. Тут можна

переглянути фільми, які й в Україні не дуже мають змогу пробитися до глядачів. Скажімо, „Гетьман Мазепа”, „Богдан Хмельницький”, фільми і молодих сучасних режисерів, і ті, що стали класикою. Як розповів пан Юрій, фільми демонструються з субтитрами англійською мовою, щоб розширити глядацьку аудиторію, обговорення йде теж переважно англійською. Крім Нью-Йорка, де розташований Колумбійський університет, кіноклуб показував українські фільми у багатьох містах Північної Америки, таким чином

пропагуючи українське кіно і сприяючи професійним контактам між українськими та американськими кінематографістами.

На запрошення Юрія Шевчука перед студентами, які вивчають українську мову, виступали наші письменники, актори, співаки, які приїзять до Америки на гастролі чи в службових справах: Оксана Забужко, Юрій Андрухович, Марія Бурмака, Тарас Чубай та інші.

Нещодавно, наприклад, читав лекцію наш земляк письменник Олександр Ірванець.

На прохання студентів професор також розповів про особливості навчального процесу в американських університетах (наразі саме американська вища освіта вважається найкращою в світі). Зокрема, відповідаючи про головну відмінність між студентами, він сказав, що американські студенти не списують, це вважається найбільшим порушенням, за яке виганяють з університету. Вони дуже відповідальні і цілеспрямовані, чітко знають, для чого навчаються і які знання їм потрібні. Обов'язково протягом вивчення курсу студент повинен виступити з презентацією розробленої ним теми, навколо якої ведеться обговорення.

Про корупцію серед викладацького складу взагалі не можна вести мову – ніхто не стане ризикувати власним іміджем і становищем в суспільстві. Недопустимим вважається і те, щоб хтось за когось „замовив словечко”.

Дуже захоплюється самостійна робота, творчий підхід, волонтерство, патріотизм, розвиток громадянської свідомості, активна соціальна позиція. Працює багато різних студентських клубів, які організують самі ж студенти за своїми інтересами.

Людмила СТУПЧУК

На фото: Юрій Шевчук (справа) та Олень Дзиндра, керівник-засновник фестивалю «КіноЛев».

Державна служба для молоді

На запрошення кафедри регіонального управління відбулася зустріч начальниці Управління державної служби Головердержслужби України в Рівненській області Лариси Коваль зі студентами 4-го курсу спеціалізації “Управління в організаціях місцевого самоврядування”, спеціальності “Менеджмент організацій”. Зустріч носила ціленаправлений характер, адже складність завдань та функцій, покладених на органи державної влади, зумовлює необхідність формування управлінської еліти, залучення до системи молодих професійно підготовлених кадрів. Робота управління виконується згідно з Постановою Кабінету Міністрів України “Про затвердження Програми підготовки та залучення молоді до державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, створення умов для її професійного зростання”.

Лариса Миколаївна розповіла про місце та завдання Управління державної служби в системі формування кадрового складу, підготовки нових фахівців. До основних завдань управління, зокрема, належать: реалізація державної політики у сфері державної служби в Рівненській області; забезпечення дотримання місцевими органами виконавчої влади

Законів України “Про державну службу”, “Про боротьбу з корупцією”, інших нормативно-правових актів з питань щодо вимог професійної відповідності кандидатів на зайняття посад державних службовців; удосконалення професійних знань, умінь та навичок державних службовців відповідно до європейських стандартів демократичного урядування.

Одним із пріоритетних напрямків роботи Управління державної служби є підвищення рівня обізнаності молоді з питань державного будівництва, державного управління та державної служби.

Студенти ознайомилися також з інформацією про роботу державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування Рівненської області; станом та розвитком державної служби за кордоном, зокрема в Польщі.

Особливо зацікавили студентів відповіді на питання, які можливості працевлаштування молодих спеціалістів в органи державної влади та місцевого самоврядування, оплата праці державних службовців; проходження різних видів практики в державних установах; інноваційні та творчі підходи в роботі щодо сприяння розвитку персоналу та його мотивації тощо.

Юлія ЛЕВЧИК,

асистент кафедри регіонального управління

Змагання легкоатлетів

На стадіоні „Авангард” пройшли обласні змагання серед вищих навчальних закладів III-IV рівня акредитації.

Студенти НУВГП зайняли друге місце із шести команд, які брали участь у змаганнях.

Наші студенти були кращими на таких дистанціях – перше місце посіли Ольга Земляк, студентка ФЕІП (400 м) та Вікторія Бойко, що навчається на ФБА (100 м).

Ольга Войтович, студентка ФМ, зайняла перше місце на змаганнях у стрибку в довжину та друге місце на дистанції 200 м.

У змаганнях з метання спису перше місце посів Микола Калюш, що навчається на ФЕП, друге – Володимир Носков, студент МЕФ.

Святослав Турко, студент ФБА, виборов перше місце на дистанції 100 м, Андрій Герус, що навчається на ФВГ, зайняв друге місце на дистанції 200 м. На дистанції 3000 м другу сходинку посів Микола Довмат, студент ФБА. Третє місце на біговій дистанції 800 м виборов Юрій Сидорук, що навчається на ФМ.

Відбувся також чемпіонат Рівненщини та першість області серед ДЮСШ та СДЮШОР з легкої атлетики. У цих змаганнях взяли участь і студенти нашого університету.

Микола Довмат, студент факультету будівництва і архітектури, посів перше місце на дистанції 2000 м з перешкодами.

Друге місце, на дистанції 400 м, виборов Андрій Герус, що навчається на факультеті водного господарства. Третє, на цій же дистанції, посів студент факультету менеджменту Юрій Сидорук.

На дистанції 800 м другим фінішував Юрій Павлюк, що навчається на факультеті будівництва і архітектури.

Кращим на дистанції 110 м з бар'єрами став асистент кафедри фізичного виховання Сергій Черненко, який зайняв перше місце.

Вітаємо чемпіонів та призерів змагань!

*Людмила ШОЛОПАК,
асистент кафедри фізичного виховання*

Запрошує ІДППО

Чимало випускників нашого університету та інших навчальних закладів, здобувши одну освіту, хотіли б отримати ще одну спеціальність. Адже молоді люди розуміють, що сучасна освіта має бути безперервною. Фахівець, якщо він хоче бути спеціалістом високого класу, повинен дбати про підвищення кваліфікації, отримання додаткових знань і вмінь протягом усього життя. Допомогти у цьому може Інститут довузівської підготовки та післядипломної освіти НУВГП.

Інститут здійснює довузівську підготовку абітурієнтів, перепідготовку спеціалістів та магістрів, підвищення кваліфікації фахівців.

Перепідготовка спеціалістів та магістрів в інституті передбачає отримання особою іншої спеціальності на основі здобутого раніше освітньо-кваліфікаційного рівня та практичного досвіду. Здійснюється відповідно до державних стандартів підготовки фахівців кожної спеціальності і дозволяє отримати диплом державного звання про другу вищу освіту освітньо-кваліфікаційного рівня „спеціаліст”. Тривалість навчання за денною формою – один рік, заочною - 1,5 роки, екстернатною – за індивідуальним терміном.

Широко використовується і така форма навчання як екстернат – для осіб, які вже мають відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень, для здобуття іншого рівня (чи спеціальності) шляхом самостійного вивчення навчальних дисциплін і складання заліків, іспитів та інших форм підсумкового контролю. Студенти навчаються за індивідуальними навчальними планами і графіками, розробленими відповідно до рівня базової освіти і державних стандартів спеціальностей. Навчальний термін для студента скорочується за рахунок перерахування вивчених дисциплін за попередньою освітою.

Інститут здійснює перепідготовку бакалаврів, якщо вони продовжують навчання за попередньою освітою до рівня „спеціаліст” чи „магістр”. Нині, наприклад, в інституті навчається 89 бакалаврів нашого університету.

Навчання в інституті проводиться за всіма спеціальностями і фаховими напрямками університету за направленнями підприємств, установ, організацій, державної служби зайнятості, а також за угодами з фізичними та юридичними особами. Щоб вступити в інститут, потрібно пройти співбесіду, яка визначає рівень загальноосвітньої підготовки вступників та їх здібності, необхідні для оволодіння обраною спеціальністю.

Наша адреса: м. Рівне, вул. 24 Серпня, 11, тел. (0362) 63-39-68.

**Зіновій МАЛАНЧУК,
директор ІДППО НУВГП**

Оголошення

Національний університет водного господарства та природокористування на базі кафедри фінансів і економіки природокористування з 01.09.2008 року розпочинає підготовку магістрів за спеціальністю „Економіка довкілля і природних ресурсів” (з присвоєнням кваліфікації „Фахівець з економічного моделювання екологічних систем”).

До магістратури приймаються бакалаври та спеціалісти, які отримали кваліфікацію за економічними, екологічними та природничо-технічними спеціальностями.

Випускники магістратури за кваліфікацією „Фахівець з економічного моделювання екологічних систем” можуть працювати у відділах та управліннях підприємств усіх галузей національного господарства. Їх діяльність пов'язана з дослідженням процесів стану раціонального використання природно-ресурсного потенціалу, включаючи обґрунтування, моделювання та визначення еколого-економічної ефективності використання природних ресурсів та охорони довкілля.

Термін навчання в магістратурі - 1,5 року. Плата за весь курс навчання 13 050 гривень. Оплату можна здійснювати посеместрово.

Додаткову інформацію можна отримати у приймальній комісії та на кафедрі фінансів і економіки НУВГП (тел. 8(0362)23-51-69, 8(098)4420555, e-mail: Financy_NUVGP@ukr.net).